

Opcije na obrestne mere

Interest Rate Options

Mitja Mandić

21. april 2020

Uvod

Opcijam podobne pogodbe poznamo že iz antike

Na splošno o opcijah

- Opcije so izveden finančni instrument, kjer kupec dobi pravico, da od prodajalca opcije kupi ali mu proda osnovno premoženje
- Glede na možnost izvedbe poznamo tri osnovne skupine opcij:
 - evropske

Na splošno o opcijah

- Opcije so izveden finančni instrument, kjer kupec dobi pravico, da od prodajalca opcije kupi ali mu proda osnovno premoženje
- Glede na možnost izvedbe poznamo tri osnovne skupine opcij:
 - evropske
 - ameriške

Na splošno o opcijah

- Opcije so izveden finančni instrument, kjer kupec dobi pravico, da od prodajalca opcije kupi ali mu proda osnovno premoženje
- Glede na možnost izvedbe poznamo tri osnovne skupine opcij:
 - evropske
 - ameriške
 - modificirane ameriške

Trgovanje z opcijami

- Ko nosilec plača premijo prodajalcu, nima več obveznosti, le še pravice
- Nosilec lahko izgubi največ premijo, prodajalec pa lahko največ toliko profitira

Trgovanje z opcijami

V trgovanju z opcijami lahko zavzamemo štiri pozicije:

- Dolgo nakupno
- Kratko nakupno
- Dolgo prodajno
- Kratko prodajno

Razlika med opcijami in terminskimi pogodbami

- Nosilcu opcije po plačilu premije ni potrebno več reagirati
- Prodajalec opcije pa se mora ravnati po željah kupca - tu je kupec izpostavljen tveganju

Razlika med opcijami in terminskimi pogodbami

- Nosilcu opcije po plačilu premije ni potrebno več reagirati
- Prodajalec opcije pa se mora ravnati po željah kupca - tu je kupec izpostavljen tveganju
- Drugačna shema tveganja in zaslužka

Razlika med opcijami in terminskimi pogodbami

- Nosilcu opcije po plačilu premije ni potrebno več reagirati
- Prodajalec opcije pa se mora ravnati po željah kupca - tu je kupec izpostavljen tveganju
- Drugačna shema tveganja in zaslužka
- Za nosilca ni potrebe po kritju, prodajalec pa kritje mora vzdrževati

Opcije na reguliranem in prostem trgu

- Opcije na borzi so standardizirane, posrednik pri trgovanju je klirinška hiša, transakcijski stroški so nižji
- Cena opcij na borzah je nižja kot na prostem trgu, vendar pa so OTC opcije bolj prilagodljive
- Na borzah prevladujejo opcije na terminsko pogodbo o obrestni meri

Opcije na reguliranem trgu - opcije na terminsko pogodbo o obrestni meri

- Nakupna opcija daje nosilcu pravico zavzeti dolgo pozicijo, prodajna pa kratko
- Cena terminske pogodbe je ob izvršitvi poravnana z izvršilno, nato pa se preveri tržno ceno
- Oglejmo si naslednji zgled:
 - Kupimo nakupno opcijo, terminska pogodba ima izvršilno ceno 85\$
 - Naj bo trenutna tržna cena te terminske pogodbe 95\$, opcijo izvršimo
 - Sedaj držimo dolgo pozicijo v terminski pogodbi s tržno ceno 95\$, za katero smo plačali 85\$

Opcije na prostem trgu

- Z OTC opcijami trgujejo investitorji, ki se želijo zaščititi pred specifičnimi tveganji
- Ginnie Mae opcije, posebne državne menice,...
- Kupec tvega, da prodajalec ne bo mogel izplačati obveznosti